

فاطمه ترکاشوند

بعد از فتح

بوکمال دستور

داده بود تعداد

تیم تاسیساتی از

نیروهای رزمی توی

شهر راه بیفتند

و کارهای تعمیر

و تاسیسات

خانه‌های مردم را

انجام می‌دهند.

می‌خواست زندگی

به شهر برگردد.

وزارتخانه سازگاری و همکاری با مردم

نصر

جنگ روایت‌ها

آخرین قاعده آخرین پرچم

رسانه‌های جریان اصلی چرا و چطور روی

«پایان داعش» پرچم روایت آمریکایی را برافراشتند؟

بیراه نیست که ظرف دو سه سال اخیر، اسم و اخبار داعش کمتر به گوشمان می‌خورد؛ نیرویی اهریمنی که لاقلاً یک دهه، سایه رعب و وحشت را روی سر منطقه نگه داشت از ماه‌های آخر سال ۲۰۱۷ به پستوهای بخش بین‌الملل رسانه‌ها خزیده و حالا روایت پایان این کابوس از خودش مهم‌تر شده است. داستان داعش چطور تمام شد؟ آیا اصلاً تمام شده یا سناریو نویسنانش، پایان آن را باز گذاشته‌اند؟ چه کسی این قصه ترسناک را شروع کرد و چه کسی داشت پایان آن را رقم می‌زد؟ همه چیز به این برمی‌گردد که این قصه از کدام زبان بیشتر شنیده شده است. رسم است که در کلاس‌های آموزش نوشتن داستان و نمایشنامه و فیلمنامه، شرح تفاوت «قصه» و «روایت» را با این مثل شروع می‌کنند: «شاه مُرد. ملکه مُرد». این دو اتفاق پیاپی، ماجرا را شکل می‌دهد که قصه را می‌سازد اما راویان مختلف ممکن است این ماجرا را به ترتیب و شکل دلخواه بگویند. «شاه مرد و ملکه چند ماه بعد بر اثر غصه دق کرد و مرد». یا «ملکه مرد چون از غصه دق کرد. چند روز پیش شاه مرده بود». شما هم همین الان می‌توانید بدون این که به این ساختار علی-معلولی دست بزنید و اجرای «دق کردن ملکه بر اثر مرگ شاه» را تغییر دهید، «روایت» دلخواه خودتان را از ماجرا بسازید. این درست همان اتفاقی است که برای روایت «پایان داعش» افتاده است. اما کدام روایت‌ها، چطور جهانگیر شده‌اند؟ اصلاً چرا؟

≡ ماجرا چیست؟ دقیقاً به چی می‌گوییم «پایان داعش»؟

نیمه دوم سال ۲۰۱۷ از اواخر ژوئن تا پایان نوامبر، زمانی است که بقایای سازمان یافته داعش در منطقه‌ای مثلثی شکل با سه رأس موصل، رقه و بوکمال توسط نیروهای نظامی وابسته به کشورهای مختلف به سختی تحت فشار قرار می‌گیرند. شکست‌های پیاپی داعش زیر فشار هجوم نیروهای مختلف در این شش ماه، عملاً آن چه را که «دولت خلافت اسلامی عراق و شام» خوانده می‌شد، درهم شکست. شش عملیات مهم؛ دو عملیات در «رقه» و دیگر عملیات‌ها در «موصل»، «میدین»، «دیرالزور» و «بوکمال» که در این فاصله زمانی انجام شده، نیروهای نظامی و طبعاً رسانه‌های مرتبط را قانع می‌کند که داعش به پایان رسیده و پس از آن دیگر چیزی جز مقاومت‌های پراکنده وجود نخواهد داشت. اما نقطه عطف داستان اینجاست که به علت ماهیت داعش و وضعیت منطقه، عملیات‌های جاری نه توسط ارتش یک دولت بلکه توسط نیروهای نظامی کشورهای مختلف که بعضاً در حوزه‌های سیاسی و امنیتی، تعارض منافع هم داشته‌اند، صورت گرفته است. خصوصاً به علت فقدان ثبات سیاسی لازم در دولت‌های عراق و خصوصاً سوریه، نیروهای مسلح مستقل